

30. децембар 2009.г.

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ

Број 7 Датум 11 JAN 2010
КРАГУЈЕВАЦ

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ

СЕНАТ УНИВЕРЗИТЕТА

34 000 КРАГУЈЕВАЦ
Јована Цвијића бб

ПРЕДМЕТ: Потврда о послатој препорученој пошиљки и коверта добијене одлуке Сената бр. 1776/5 од 10. децембра 2009.г.

Сенатори,

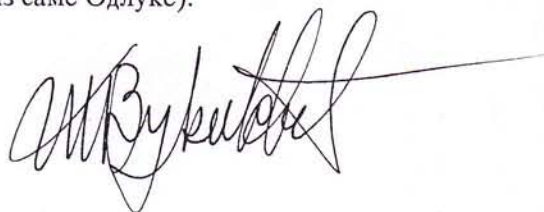
Постоје основани разлози за сумњу да стручна служба Универзитета у Крагујевцу припрема некакву ујдурму којом би ми се, вероватно, оспорило право на приговор на одлуку Сената Универзитета у Крагујевцу број 1776/5, од 10. децембра 2009.г, односно да би се, због наводног кашњења и непоштовања Статутом прописаног рока од 15 дана за подношење, одбило разматрање приговора на једној од наредних седница Сената.

Предметну одлуку Сената, Машински факултет Краљево, добио је пре скоро две седмице.

Иста та одлука мени је достављена прејуче, у понедељак 28. децембра 2009.г.

Претпостављам да је намера да се рок за предају Приговора, од 15 дана, утврђује на основу дана приспећа одлуке на Факултет а не од дана када је мени уручена. На скенираној коверти, у којој је била Одлука (на печату ПТТ), може јасно да се прочита датум слања: 24. децембар 2009.г. (четвртак).

У коректним условима поштовања правних процедура, период за достављање мога приговора требало би да почне да тече од дана када сам одлуку и добио, односно од 28. децембра 2009.г. Некако ових дана, ваљда "стицајем околности", истиче петнаестодневни рок за подношење приговора од стране Машинског факултета Краљево. С обзиром на исказану скепсу за коректно поступање стручне службе, са разлогом се прибојавам да тај термин не буде "схваћен", као рок у коме и мој приговор треба да буде достављен Универзитету у Крагујевцу. Стога сам се одлучио да свим члановима Сената доставим, у електронском облику, свој приговор и доказ о датуму његовог слања, односно доказ о датуму када је предметна одлука мени послата (Koverta i Odluka_Skener.doc). Уверен сам да је то пут којим могу да заштитим утврђену процедуру у остварењу својих интереса и права и да једино на тај начин могу да спречим евентуални покушај фалсификовања чињенице да хоћу да користим своје право на приговор и да сам на време поднео приговор (у складу са чланом 131, став пет, Статута Универзитета у Крагујевцу и Поуком о правном леку из саме Одлуке).

ПРИЛОГ папирном допису:

1. Скенирана потврда о препорученој пошиљци (Приговор), и скенирана коверта у којој је послата Одлука број 1776/5, од 10. децембра 2009.г. (Koverta i Odluka_Skener.doc).

ПОШТА

ПОТВРДА О ПРИЈЕМУ ПОШИЛЈКЕ

РТТ 36101

4060 29.12.09 13h

Жишће 2001

R

11311339

Пријемни број

20g

Маса

*44,00

Поштарина

ПРИМАЛАЦ:

СЕНАТ УНИВЕРЗИТЕТА У

Име и презиме

КРАГУЈЕВЉУ Јована Цвијића

Улица

КРАГУЈЕВАЦ

број објекта број стана

3410010

(Поштански број)

Место

поштански адресни код

Потпис пошиљача

Обр. П-2 Издаје и штампа: ЈП ПТТ саобраћај „Србија“, РЈ за издавачку делатност - Београд

Означити посебну услугу

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ
Јована Цвијића б.б., 34000 Крагујевац

Поштарина плаћена код поште
34110 Крагујевац

Машински факултет
Проф. др Миомир Вукчевић
Доситејева 19
36000 Краљево

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ
Број I/2 Датум 18 JAN 2010
КРАГУЈЕВАЦ

П Р И Г О В О Р

На одлуку Сената Универзитета у Крагујевцу
број 1776/5 од 10. децембра 2009.г.

- ШИРЕ ТУМАЧЕЊЕ ПОДНЕТОГ ПРИГОВОРА -

У Краљеву, 14. јануар 2010.г.

У Приговору на одлуку Сената Универзитета у Крагујевцу број 1776/5 од 10. децембра 2009.г, којом нисам изабран у звање редовног професора, навео сам разлоге који указују на правну и процедуралну неприхватљивост, али не и на њену неправичност и остале аспекте и последице које из тога произилазе.

Ширим тумачењем Приговора желим да укажем на погубност манира којим су се легитимисали ректор, про-ректори, генерални секретар и чланови Сената и који је неприхватљив за културолошки, стручно и морално много слабије средине, а за Универзитет су катастрофалне. Неприхватљиво је оправдање у стилу: "они се још нису привикли", "треба им времена да уђу у материју", и слично. Таква солидарност, и неодговорност која њу неизоставно прати, недопустива је за једну универзитетску средину. Не зато што та средина треба да буде савршена, већ зато што је чине људи широких погледа на живот и на односе међу људима, они образују наше младе нараштаје, па су, самим тим, веома и широко образовани. Таквим људима не треба много времена за адаптацију ситуацијама и новонасталим улогама и обавезама, осим ...

У чему налазим оправдање за сукоб који је управо зајочео?

Најпре у томе да га нисам изазвао и да га нисам ничим испровоцирао. Нити желео.

Осим представника Машинског факултета из Краљева и још пар колега са других факултета, остале чланове Сената не познајем, нити они мене, моје радне резултате, људске вредности и карактер. Хоћу да нагласим да их нисам својим ставовима или неким делима "задужио", да би ми се, ето, можда осветили. Не угрожавам њихове руководеће позиције ни на који начин. Све у свему, ми смо потпуно непознате особе, у сваком погледу, те за одлуку Сената од 10. децембра 2009.г, не постоје разлози личне природе. Бар мени нису познати, или не могу да их претпоставим. А шта су могући разлози, покушају да одгонетнем у наставку овог текста.

Други разлог лежи у чињеници да, за протеклих 30 календарских година рада на факултету, нисам био у прилици да доживим овакав пад осећаја о сопственој вредности. Живео сам у уверењу (изгледа лажном, ипак), да сам коректно радио наставнички посао, почев од асистента приправника, и да сам тако доживљаван од стране студената, пре свега, али и од бројних колега чије мишљење уважавам и ценим. Никада нико није покушао да ме подмити нити сам такав поступак иницирао. Студенти и обавезе у раду са њима били су ми светиња. Никада нисам закаснио на час или испит, нити их одложио, а и остале наставне обавезе поштовао сам у сваком погледу. У научном раду остварио сам резултате који су били могући и којих се не стидим, али којима се, способнији од мене, вероватно, не би хвалили, па нећу ни ја. Не сматрам се неоствареним генијем. У ствари, не сматрам се никаквим генијем или вундеркиндом. Стога, никада колегу, ни у мислима ни речима, нисам прогласио кривим за постигнуте научне резултате и неостварене домете. Да оптимистички закључим да сам био обичан, у неким стварима више, а у неким мање вредан од просека и тога свестан (мислим на универзитетски просек). Значи, један уобичајен професор универзитета, који је више умишљао значај свога постојања и рада него што је имао објективних доказа за то. Једина помена вредна карактеристика била су звања која сам стицао, уз не баш превелико трошење својих амбиција. Стога сам Одлуку Сената доживео као поништење целокупног свог рада и природно је што хоћу да, расположивим средствима, одбраћим минимум стручног и људског достојанства неопходног за егзистенцију и даљи опстанак у послу коме сам посвећен.

Прочитавши Образложење одлуке којом се не бирам у звање редовног професора, запазио сам неке нелогичности које сам након анализе разумео као намеру да се:

- свесно направи правни преседан – не постоји логичка ни правна основа за доношење предметне одлуке, а учињеним преседаном умањује се утисак тоталног непознавања права и одсуства елементарне правне логике,
- сачини неколегијална и понижавајућа одлука Сената за све учеснике процедуре, посебно за угледне потписнике Извештаја и чланове Стручног већа за техничко-технолошке науке Универзитета у Крагујевцу, чија се мишљења и оцене на груб и недостојан начин дезавуишу,
- оствари покушај обмане садржан у тексту образложења – манир је самодржаца и страховладара,
- покуша, процедуралном игром, да онемогући расправа на Сенату о мом приговору и тако, у наставку, спречи даље остваривање мојих права.

Покушају на што једноставнији начин да образложим наведене тезе и да, коначно, предложим владајућој трилатерали (ректор са проректорима, Сенат и генерални секретар), шта да чини и како да се извуче из ове срамоте коју су нанели себи (што више уопште није важно), али пре свега коректним професорима других и нашег Универзитета, те универзитету као институцији. Као што сам већ рекао, мени више никакво, али ни веће зло, не могу да учине.

А. ОДЛУКА СЕНАТА ЈЕ ПРАВНО ПОГРЕШНА

Остварен је следећи ток догађаја у процедури мога избора у звање редовног професора за ужу научну област Производно машинство.

1. Седница Катедре за производне технологије, одржана 16. априла 2009.г; донета је одлука о покретању поступка за унапређење три наставника у виша звања (једног ванредног и два у звању редовног професора).
2. Седница Наставно–научног већа Машинског факултета Краљево, одржана 24. априла 2009.г, усвојена је одлука о расписивању јавног огласа за избор наставника у складу са предлогом Катедре за производне технологије (број одлуке 314).
3. Конкурс је објављен у огласним новинама Националне службе за запошљавање "Послови", број 30, од 29. априла 2009. године за избор наставника у звању ванредни или редовни професор за ужу научну област Производно машинство на Машинском факултету Краљево.
4. Седница Наставно–научног већа Машинског факултета Краљево, одржана 5. маја 2009.г; усвојена је одлука број 364 о саставу Комисије за избор једног наставника у звању ванредни или редовни професор за ужу научну област Производно машинство, коју чине редовни професори универзитета:
  - проф. др Жарко Спасић, Машински факултет у Београду,
  - проф. др Бела Сабо, Факултет техничких наука у Новом Саду, и
  - проф. др Мирослав Радовановић, Машински факултет у Нишу.
5. Седница Стручног већа за техничко–технолошке науке Универзитета у Крагујевцу, одржана 8. маја 2009.г; донета је одлука број 607/9 о формирању Комисије за избор једног наставника у звању ванредни или редовни професор за ужу научну област Производно машинство, коју чине претходно наведени редовни професори.
6. На седници Сената Универзитета у Крагујевцу од 22. априла 2009.г, усвојен је Правилник о начину и поступку заснивања радног односа и стицању звања наставника Универзитета у Крагујевцу¹¹, али је заведен под бројем 643 од 4. маја 2009.г, а ступио на снагу осам дана касније (од дана објављивања на сајту Универзитета), тако да од 12. маја 2009.г, престаје да важи Стари правилник (члан 21 новог Правилника).
7. Седница Наставно–научног већа Машинског факултета Краљево, одржана 9. јула 2009.г; усвојен је извештај Комисије за избор једног наставника у звању ванредни или редовни професор за ужу научну област Производно машинство и стављен на увид јавности 30 дана преко универзитетског сајта (одлука број 608).
8. Седница Наставно–научног већа Машинског факултета Краљево, одржана 3. септембра 2009.г; усвојен је извештај Комисије за избор једног наставника у звању ванредни или редовни професор за ужу научну област Производно машинство и упућен Стручном већу Универзитета у Крагујевцу (одлука број 707/1).
9. Седница Стручног већа за техничко–технолошке науке Универзитета у Крагујевцу, одржана 11. септембра 2009.г; донета је одлука број 1181/6 о враћању факултету на допуну предлога за избор др Миомира Вукићевића у звање редовни професор за ужу научну област Производно машинство.
10. Седница Наставно–научног већа Машинског факултета Краљево, одржана 20. октобра 2009.г, (наведена у образложењу одлуке Сената Универзитета у Крагујевцу, број 843/1); усвојен је допуњени извештај Комисије за избор једног наставника у звању ванредни или редовни професор за ужу научну област Производно машинство. Учињеним изменама утврђено је повећање укупног броја бодова са 49.95 на 54.45 (неисправно првобитно бодовање радова), а текст извештаја допуњен је биографијом кандидата (била је издвојена као допунски документ – ЦВ).
11. Седница Стручног већа за техничко–технолошке науке Универзитета у Крагујевцу одржана 6. новембра 2009.г; донета је одлука број 1546/3 о прихватању извештаја Комисије за избор једног наставника у звању ванредни или редовни професор за ужу научну област Производно машинство на Машинском факултету Краљево. Ова одлука упућена је на одлучивање Сенату Универзитета у Крагујевцу.
12. Седница Сената Универзитета у Крагујевцу одржана 10. децембра 2009.г; донета је одлука број 1776/5, чија је ваљаност оспорена приговором.

¹¹ Овај правилник се, у даљем тексту, назива новим Правилником

КОНСТАТАЦИЈА 1. Процедура за избор наставника коректно је реализована, логички и правно, све до седнице Сената од 10. децембра 2009. г.

Сенат није упозорен или његовим члановима није јасно и недвосмислено указано на елементарну правну логику и праксу по којима се започета правна процедура остварује и окончава применом одредби нормативних докумената која су била на снази у периоду започињања тога процеса (Закон, правилник или други општи акт).

Анализа остварене процедуре јасно указује да је:

- поступак вођен у складу са чланом 126, став први²¹, Статута Универзитета у Крагујевцу,
- поступак исправно вођен на основу одредаба Правилника о условима и поступку за давање сагласности стручних већа Универзитета на одлуке о избору наставника²² усвојеног на седници Наставно–научног већа Универзитета у Крагујевцу 30. јуна 2003. г. (заведен под бројем 830/7), и важећег Статута Универзитета у Крагујевцу,
- првих пет догађаја реализовано пре него што је усвојен нови Правилник,
- поступак правилно вођен и након усвајања новог Правилника користећи и примењујући одредбе старог Правилника и важећег Статута Универзитета у Крагујевцу,
- начињен правни и процедурални преседан, те својеврсно правно, морално и логичко насиље, одлуком Сената на седници одржаној 10. децембра 2009. г. заснованој на Препорукама²³, чиме су на груб начин прекршена основна нормативна документа Универзитета у Крагујевцу – његов Статут и оба правилника (стари и нови Правилник).

Жалосна је чињеница да су два представника Правног факултета чланови Сената Универзитета у Крагујевцу и да се уз, или без њиховог присуства, усвајају такве одлуке, за које слободно може да се каже да су скандалозне (попут одлуке која је предмет приговора). Радно право не мора да буде њихова специјалност да би могли на правилан начин да разумеју овај правно, чак и логички, врло једноставан проблем.

Нажалост, није било ни других чланова Сената који би смогли снаге да се супротставе учињеном правном насиљу. Представници Машинског факултета Краљево гласали су формално и безначајно је њихово противљење доношењу срамне одлуке.

ЗАКЉУЧАК 1. Донета одлука Сената Универзитета у Крагујевцу није заснована ни на једном релевантном правном акту Универзитета (ни на једном општем акту).

У образложењу одлуке стоји да се она заснива на одредбама Препоруке (користи се једнина, мада је изворно у множини, јер не ради се о једној препоруци). Универзитет у Крагујевцу, од свог настанка, располаже сопственим Статутом и општим актима и сва та документа су усклађена са Уставом, законима и многим подзаконским актима. Универзитет у Крагујевцу није дивља организација, а посебно не функционише на граници законитости и морала (осим у овој прилици).

Сенат Универзитета у Крагујевцу, у својој одлуци и њеном образложењу, морао је да се позове на свој нормативни акт и да респектује стварни ток реализоване процедуре за избор редовног професора.

ЗАКЉУЧАК 2. Као основа за доношење одлуке Сената Универзитета у Крагујевцу није могао да буде коришћен нови Правилник, зато што је процедура избора започета по одредбама старог Правилника.

Овај закључак заснива се на две елементарне правне доктрине. Када се одређена правна радња или правна процедура започне по једном правном акту, она се окончава по одредбама и процедурама тог правног акта. Друга се односи на право кандидата да бира, по својој процени, прихватљивији правни акт, уколико током своје реализације важећи акт доживи промену, допуну или буде укинут.

ЗАКЉУЧАК 3. Као основа за доношење одлуке Сената Универзитета у Крагујевцу морао је да буде коришћен стари Правилник, зато што је процедура избора започета и реализована по његовим одредбама и по њима је морало да се оконча.

За вођење и окончање поступка меродаван је искључиво јавни конкурс у коме се ближе прецизирају услови за избор наставника (в. фусноту 2). На основу елемената из јавног конкурса Комисија саставља извештај о свим пријављеним кандидатима. Тако написан Извештај, са предлогом Комисије, упућује се Наставно–научном већу факултета и поступак тече као што је раније описано. Нема никаквог оправдања, нити је правно и законски исправно, да се мењају правила у току реализације поступка избора, односно да се мењају услови дефинисани расписаним јавним конкурсом. Стога је мој избор у звање редовног професора једино могао да се реализује по одредбама старог Правилника и важећег Статута Универзитета у Крагујевцу. У више наврата, то право избора и коректност вођеног поступка, исправно су потврдили Наставно–научно веће Машинског факултета Краљево и Стручно веће Универзитета у Крагујевцу.

ЗАКЉУЧАК 4. Рад и поступање генералног секретара Универзитета у Крагујевцу треба да се оцени или нестручним или злонамерним.

Он је свакако и потпуно одговоран за погрешно донету одлуку Сената.

1. Професионална обавеза генералног секретара јесте да штити законитост у раду и поштовање Статута и других општих аката Универзитета у Крагујевцу (нормативна акта). Та обавеза остварује се тако што он, на погодан начин, указује на евентуално кршење закона или нормативних аката Универзитета. Да је то учинио, не би морао да саставља незаконито и дилетантско образложење.
2. Сакривањем, прикривањем или неукривањем на погрешно поступање органа Универзитета (Савет, Сенат и ректор са проректорима), генерални секретар непосредно и директно утиче на доношење погрешних и, можда, штетних одлука, како за сам Универзитет тако и, можда, за остваривање права појединаца.

²¹ Члан 126, став први, Статута Универзитета у Крагујевцу, гласи: „Наставник ситиче звање и заснива радни однос на факултету на основу јавног конкурса”.

²² Овај правилник се, у даљем тексту, назива старим Правилником.

²³ У даљем тексту користеће се израз Препорука, а реч је о „Препорукама о ближим условима за избор у звања наставника” усвојених на седници Националног савета за високо образовање, одржаној 4. маја 2007. г.

3. Обавеза је генералног секретара да **истовремено** уради све радње наведене у образложењу одлуке, односно да:
- одлуку архивира,
  - да је достави Машинском факултету Краљево и
  - да је достави именованом (видети Одлуку).

Одлука је достављена Машинском факултету Краљево нешто мање од две седмице пре него "именованом". На тај начин, очито је, остварен је покушај, односно исказана је намера, да се онемогући разматрање приговора "именованог". Везивањем рока за подношење приговора за термин достављања одлуке Машинском факултету Краљево, а не за датум када је она "именованом" стварно достављена, "именованом" се доводи у позицију да није искористио право приговора на које му је указано у правном леку Одлуке.

Приговор, стога, не би био разматран на седници Сената Универзитета у Крагујевцу из процедуралног разлога, односно из разлога неблагоприятног достављања(!), чиме би се онемогућило даље вођење поступка против свих одлука Сената. Овом игром би се неправна, погрешна и срамна одлука Сената учинила коначном и непроменљивом.

Пошто добро познајем рад универзитетске администрације (у два мандата био сам члан Савета Универзитета у Крагујевцу), укључујући и рад факултетске администрације, којима није својствена назначена некоректност у поступању, а, на срећу, имам искуство и у раду општинске администрације, лако је било да препознам управо такав манир. Да ли је у питању самоиницијативни поступак генералног секретара, или је он то учинио под притиском – уопште није важно и не умањује његову одговорност.

ЗАКЉУЧАК 5. Ректор и проректори Универзитета у Крагујевцу одговорни су за погрешно донету одлуку Сената.

1. Органи Универзитета у Крагујевцу (Савет, Сенат и ректор са проректорима), у принципу, сматрају се лаичком структуром у погледу познавања правних норми и процедура које се на тој основи спроводе.
2. Лаички статус не ослобађа од одговорности чланове органа Универзитета за противзаконито донете одлуке и остварена поступања, односно за непоштовање нормативних аката Универзитета.
3. Обавеза је чланова органа Универзитета да се детаљно упознају са свим нормативним актима Универзитета као и са последицама које настају њиховом применом (исправном или погрешном).
4. Незнање и правна нестручност не умањују одговорност чланова органа Универзитета, чак ни уколико их правни саветник није на време упозорио на врсту последица проистеклих донетим одлукама.

КОНСТАТАЦИЈА 2. Сенат Универзитета одлучио је применом одредби погрешног правног документа.

У Статуту универзитета у Крагујевцу, члан 130, став други, пише:

"Пре доношења одлуке о избору констатације се да ли је било примене на извештај и да ли лице које се предлаже за избор испуњава услове прописане законом, овим статутним и општим актом Универзитета и факултета" (нагласио М. Вукићевић).

Орган Универзитета, који одлучује о избору наставника, мора да поступа најпре по Закону а потом по сопственим актима: Статут, правилници и друга општа акта. Орган Универзитета нема право, нити сме да одлучи, да своје одлуке не доноси по одредбама и процедурама дефинисаним општим актима Универзитета. Тако се, једновремено, обезбеђује и законито поступање, пошто су Статут и остала општа акта сигурно усклађена са одговарајућим законом. Супротно поступање свакако је незаконито али је, пре свега, нецивилизовано и непримерено савременим културолошким и демократским достигнућима.

Препоруке нису општи акт Универзитета, али ни законски документ, због чега непоступање по њиховим одредбама не може да се сматра незаконитим делом. Препоруке представљају својеврсна упутства, без обавезујућег дејства²¹, намењена уједначавању услова за избор наставника. Формулације из тог документа могу да се примене у целости у изворном облику, или да се обезбеди њихова фазна, односно постепена примена, опет у изворном или измењеном облику. У сваком случају, представљају корисну подлогу за израду нормативних аката на универзитетима и факултетима. Стога је Универзитет у Крагујевцу, попут осталих универзитета у Србији, у своја општа акта уградио елементе Препорука на начин који је у датом тренутку оцењен целисходним и прихватљивим.

Последица: Уколико би се Препоруке примениле као супститут правилницима Универзитета (стари и нови), онда, по аналогији са предметном одлуком Сената, морају да буду поништени сви избори у звања, у периоду од момента усвајања Препорука, односно од 4. маја 2007.г, **јер ниједан извештај није написан у складу са одредбама тог документа!**

Гротескност трећег пасуса Образложења у вези је са заблудом његовог аутора да на Универзитету у Крагујевцу влада интелектуална декадентност, ерозија стручности и морално посрнуће. Дрско је позивање на Препоруке када је Универзитет организована институција и нормативно коректно уређена. Старим Правилником не поставља се услов избора наставника на основу броја објављених радова у међународним часописима са СЦИ листе, већ се тај захтев уређује новим Правилником. Свестан закључака број 1, 2 и 3, аутор Образложења налази "спасоносно" решење у документу који је усвојен пре него су отпочеле радње и ток процедуре мога избора у звање редовног професора – Препоруке су једини такав документ.

ЗАКЉУЧАК 6. Основана је сумња да су ректор са проректорима, генерални секретар и чланови Сената Универзитета у Крагујевцу свесно и солидарно донели погрешну одлуку.

На основу Констатације 2, улога генералног секретара веома је битна. Чланови Сената самостално доносе одлуке, а генерални секретар их пише и образлаже. Мало је вероватно да Сенат једновремено усваја текст одлуке и текст образложења састављених током саме расправе, односно пракса је да се одлуке доносе, а да се накнадно формулишу (погрешна пракса подложна манипулацијама, уколико се ток седнице не снима).

²¹ Цитат из Препорука: *"Сврха препорука је да помогну високошколским установама у дефинисању сопствених услова за избор у звања, у циљу перманентног подизања квалитета наставника, а самим тим и наставе"*.

Б. Одлука Сената је неколегијална и увредљива

У реализованој процедури учествовао је велики број универзитетских наставника. Осим при доношењу одлука на Катедри за производне технологије и на седници Наставно–научног већа Машинског факултета Краљево (24. април 2009.г), када су се изјашњавали сви наставни радници, у осталим фазама спроведеног поступка то су чинили искључиво редовни професори.

Најпре су три угледна редовна професора наших највећих универзитета, чланови Комисије за избор једног наставника у звању ванредни или редовни професор за ужу научну област Производно машинство, сачинили Извештај на основу објављеног јавног конкурса и на основу одредби старог Правилника (в. фусноту 3) и важећег Статута Универзитета у Крагујевцу. Потом су извештај Комисије подржали сви редовни професори Машинског факултета Краљево, у два наврата, 5. маја и 20. октобра 2009.г. Чланови Стручног већа за техничко–технолошке науке Универзитета у Крагујевцу, такође два пута, изјашњавали су се по истој ствари (11. септембра и 6. новембра 2009.г.), и оба пута подржали извештај Комисије. Чланови Стручног већа већином су редовни професори којима је, овом срамном одлуком Сената, ударен шамар и, логично, први пут поникла њихова стручна и научна компетентност, а потом нанета и велика увреда.

КОНСТАТАЦИЈА 3. На Универзитету у Крагујевцу велики је број нестручних, неодговорних и неозбиљних наставних радника, посебно редовних професора (и на осталим универзитетима, такође).

Сенатори Универзитета у Крагујевцу, својом одлуком 1776/5 од 10. децембра 2009.г, поништили су стручне и моралне квалитете великог броја редовних професора универзитета и тиме исказали неколегијалан однос према њима (чак понижавајући и увредљив).

Ова констатација не би имала великог смисла уколико би се односила само на предметни случај. Неколико година уназад, међутим, ствара се пракса, а у виду обавезе кандидата, чији избор у звање је у току, да мора Стручном већу да достави све своје референце (радови, књиге, докази о учешћу или руковођењу пројектом и др.). Неприхватљивост овакве праксе проистиче из имплицитне тврдње, која се њоме исказује, да ауторима и потписницима Извештаја не сме да се верује, те да су они, у наставку логицирања, подложни разним утицајима међу којима су корупција, непотизам и шта све још може да се прикачи. Најблажи разлози због којих им се не верује јесу нестручност, неодговорност и неозбиљност(!). Реч је, међутим, о нечем сасвим другом – о неморалном и намерном урушавању ауторитета и угледа универзитетских наставника. Непознато је да је, до данас, макар један Извештај окарактерисан као покушај подвале, или да је утврђено да је макар један потписник извештаја прекршио етички кодекс наставника Универзитета у Крагујевцу, или да је покренут поступак пред Судом части Универзитета због неодговорног или намерног покушаја подвале. Пошто се ништа од тога није догодило, мора се веровати да су сви наставници Универзитета у Крагујевцу морално чисти, стручно компетентни, одговорни и озбиљни учесници у процедурама избора наставника те, зато, нико нема право да своје личне карактерне особине приписује свим осталим члановима ове универзитетске заједнице. Ова тврдња и став важе упркос великом броју покренутих кривичних поступака према наставницима са Правног факултета.

Указано омаловажавање сопствених вредности у вези је и са изменама Статута Универзитета у Крагујевцу по којима је великом броју стручних, угледних и компетентних редовних професора онемогућен избор у састав Стручних већа, посебно када је реч о Стручном већу за техничко–технолошке науке.

Пошто је Сенат последња инстанца у исцрпној процедури избора наставника у звање редовног професора, при чему његови чланови не морају да остваре непосредни увид у документацију кандидата (тај посао као и детаљну проверу свих навода Извештаја, сувише ревносно обављају Стручно веће и Наставно–научно веће факултета на основу Извештаја Комисије за избор), чак и обичном лаику и потпуно незаинтересованој особи, или неутралном посматрачу, неминовно се намећу следеће дилеме, односно закључци:

1. Чланови Комисије за избор једног наставника у звању ванредни или редовни професор за ужу научну област Производно машинство, изгледа нису довољно искусни и компетентни универзитетски професори, или су из других разлога погазили целокупну своју универзитетску каријеру и стечени научни и лични углед јер су својим потписима исказали подршку неспособном кандидату за избор у највише наставничко звање. Свакако су неморални, а можда корумпирани или на други начин стимулирани за такво чињење?!
2. Редовни професори Машинског факултета Краљево зато, ваљда, што живе у тамо неком граду Краљево и раде на малом факултету, не могу да уживају стручно и морално поверење. Осим тога, они подржавају свога колегу из малограђанских разлога, или су, можда, пали под његов утицај и харизматичну моћ? У сваком случају, њихово мишљење и изјашњавање не може да буде поуздано и уверљиво. Ни прихватљиво.
3. Чланови Стручног већа за техничко–технолошке науке Универзитета у Крагујевцу невероватно су међу собом повезани, штите једни друге и некритички подржавају у свим могућим ситуацијама. Није ни чудо, с обзиром на премоћ Краљевчана и Чачана, те њихову познату и пословичну склоност на узајамну солидарност. Чланови Стручног већа су, осим тога, искусни и интелигентни, па су враћањем извештаја на доруду, наравно из техничких разлога, фингирани критичност свога рада и одлучивања, те неопходну прецизност у провери навода у Извештају. Ни то што су се прегласавали у оба заседања нису чинили из других разлога него да би прикрили своју солидарну неодговорност. Уочавајући такву ситуацију, ново и принципјелно руководство Универзитета хитно приступа измени Статута, тако да састав тог несрећног стручног органа и осталих, наравно, убудуће, могу да чине искључиво редовни професори са радовима објављеним у међународним часописима са СЦИ листе. Срећна је околност за Универзитет у Крагујевцу што у свом руководству нема ниједног нобеловца! Без обзира на сарказам, наведена али и неки други облици неразумних дискриминација, о којима ће касније бити речи, подсећају на времена, из не тако давне прошлости, када су припадницима одређене људске расе стављане посебне ознаке.

ЗАКЉУЧАК 7. У поступању Сената, а пре свега ректора и проректора Универзитета у Крагујевцу, неодољиво се препознају елементи који воде ка цивилизацијској деградацији установе и завођењу диктатуре:

1. Деградација цивилизацијских достигнућа Универзитета у Крагујевцу огледа се, пре свега, у непоштовању сопствених нормативних аката и процедура које су њима утврђене. Избегавањем доношења одлука засно-

ваних на важећим нормативним актима Универзитета производи се несигурност и страх припадника установе, јер доносиоци таквих одлука себе постављају у позицију апсолутних ауторитета. Крше се основна права проистекла из рада и минулог доприноса појединаца. Људи постају бирократске ставке и у њима се не види ништа вредно или ишта што би завређивало пажњу и бригу вође (вођа).

Производи се хаос, а односи на Универзитету се, грубо и сурово, враћају у времена неписмености, културне и цивилизацијске заосталости и примитивизма.

2. Диктатура се храни страхом, а заснива на поништавању човекове индивидуалности. Одмах затим потиरे се свака претпоставка значајности јединке, или дела заједнице. Људи постају опортунисти и повлаче се у усамљеност, а фрустрације разних интензитета карактеришу све конфликтније односе. Неморал, корупција и криминал прерастају у смисао и животна правило, али и вредносни суд. "Принципијелност" се спроводи над појединцима и slabим деловима заједнице.

В. Закључни ставови

Имајући у виду претходно спроведену анализу фактичких и пројектованих последица одлуке Сената број 1776/5 од 10. децембра 2009.г, указујем на следеће закључне ставове свога приговора:

1. Оваква скандалозна одлука Сената мора да буде измењена тако да новом одлуком будем изабран у звање редовног професора универзитета за које сам стручно, морално и искуствено потпуно способан и заслужан.
Таквом, једино исправном, а правно, односно законски, морално и стручно заснованом одлуком, умањила би се штета која је већ причињена, не само мени као појединцу, већ и Универзитету у Крагујевцу. Пошто је реч о до сада незабележеном преседану у историји наших универзитета, доношењем исправне одлуке избегао би се непотребан морални ударац високошколском образовању у целини и отклонила могућност стварања још једне бламирајуће афере. Та, трећа, унутрашња афера, додатно поткопава интегритет и још више срушава углед нашег Универзитета.
Са срамном Одлуком упозната је репрезентативна већина професора свих факултета Универзитета у Крагујевцу, али и свих осталих универзитета, као и професори свих припадајућих факултета (државних и приватних). Моја је природна жеља и нада да је већ постала предмет расправа, чуђења и неверице универзитетске стручне јавности.
2. Одлука Сената је шокантна и разочаравајућа, пре свега због спознаје да се у поступању органа Универзитета не препознају мудрост, цивилизацијска и културолошка достигнућа примерена времену у коме живимо. Препознатљиви су елементи карактеристични за ауторитарне системе. Наслућује се индукција страховладања. Одлука није мудра, односно нехумана је и неморална.
3. Мада нисам желео да изађем из света анонимности, ипак, на изванредан начин, осећам захвалност што сте, од једног непознатог и анонимног професора универзитета, успели да направите случај који ће се на Универзитету у Крагујевцу памтити. Уосталом, и себи сте обезбедили одговарајуће место. Само, бићемо на супротним крајевима мерних скала помоћу којих ће се утврђивати наше улоге и доприноси.
4. Због свега претходно наведеног, ректор са проректорима, сенатори и генерални секретар морају да буду смењени. То је једини исправан и коначан начин спречавања даљег посрнућа Универзитета у Крагујевцу. Нажалост, упркос томе што је логичан, моралан и неопходан, овај закључак је неостварив. Неостварив је зато што Статутом нашег, али и у статутима осталих универзитета и факултета, није уопште предвиђена могућност санкционисања лошег рада руководства (институти оставке и смене). Органи наших универзитета и факултета несмењиви су, зато што су, или јер су, непогрешиви и, стога, себи допуштају трајање и крутост. Њих, зато, треба склонити.

У Краљеву, 14. јануар 2010.г.

те јединке потребан је и довољан очигледни пример како ће нова универзитетска власт принципијелно да спречи сва настојања урушавања високих и светлих циљева. Не, није њој намера да утера страх на Универзитет у Крагујевцу, већ да њиме принципијелно страховлада.

Предметна одлука Сената, представља увод у непринципијелну страховладу на Универзитету у Крагујевцу. Непризнавање и непоштовање нормативних аката, и процедура које су њима утврђене, представља увод у анархију и, уколико она доживи размах, једини начин за сузбијање насталог хаоса јесте ауторитарна универзитетска власт која се остварује страховладом. Угледање и позивање на поступања универзитетских руководећих структура са европског или простора САД, неразумно је, смешно је и незрело је.

2. Одлука Сената није мудра

Нехумана је одлука Сената, и није мудра такође, из разлога који није личне природе и није у вези са одбраном сопственог права. Нехуманост и одсуство мудрости извире из нераумевања и несхватања основног природног закона да све што се роди мора да порасте, а што порасте мора и да остари. И да између старости особе и њене младости постоји много разлика, али најмања је у промени изгледа и повећању броја и дубине бора. Основна квалитативна промена коју остварује интелигентан и нормалан човек исказује се јединственом особином – мудрошћу. Мудар човек је онај који је у сваком добу свога живота остваривао нормалне људске потребе и показивао нормална људска понашања (а није геније или вундеркинд). Није способан да мудрост стекне само онај који се од живота увек склањао и који је себи ускраћивао могућности стицања нормалних животних искустава. То су животне кукавице оптерећене разним врстама страхова и комплекса. Свесни су да не поседују моћ и да је никако не могу стећи. Одсуство мудрости најснажније исказују када се дочепају инструментата власти. У покушају да исправе "нанете им неправде", чине велико зло, јер другима наносе неправду. Заробљеници су освете, великог сопственог негативног оптерећења.

Нехуманост одлуке Сената проистиче из чињенице да она није мудра.

Принцип објављених радова у међународним часописима са СЦИ листе не може да се примени над свим универзитетским наставницима. Мудро је да се новим Правилником та обавеза односи на младе генерације и у разумном року, а да се биологији омогући да регулише проблем оних који су ближи крају своје наставничке каријере. Мудро је да се критеријуму СЦИ радова никако не даје апсолутна важност, већ да се за нијансу учини значајнијим од осталих. Мудро је имати у виду чињеницу да сви универзитетски наставници не могу да буду интелектуално равни креаторима и спроводиоцима тога принципа. Мудро је и нормално да се разуме да међу универзитетским наставницима, уосталом као и у свим другим областима, постоји природна расподела способности – од изузетних до просечних и оних испод просека (аксиоматски се претпоставља да на универзитет не могу да се прошверцују слаби кадрови, мада ...). Стога, није мудро да сви универзитетски наставници буду унифицирани, па да се натерају да преко ноћи остваре тај фамозни број радова објављених у међународним часописима са СЦИ листе и да потом сви личе један другоме, попут каквих универбота (универзитет + робот). Није мудро, а није ни нормално, да се са универботизацијом толико жури, не само због објективних немогућности да старија популација буде поново паметна и генијална, већ због тога што те припаднике универзитетске заједнице не треба присиљавати на неморал под старе дане. Неморално је да они преводе своје некада написане и у нашим условима објављене радове, без обзира на то да ли би и данас били актуелни. Неморално је од те категорије наставника, посебно оних из области техничко-технолошких, друштвених и неких области природних наука, захтевати да надокнаде оно што целог свог радног века нису радили и што од њих није тражено. Неморално је такав став негирати синтагмом "када смо то ми могли, што не би и ви (они)?" . Неморално је тим људима онемогућити рад на докторским студијама (предавање, менторство и учешће у комисијама), а до јуче су школовали докторе и магистре, и учествовали у разним комисијама везаним за тај домен. Неморално је уопште делити универзитетске наставнике на теоретичаре и практичаре. Потребни су и једни и други и потребно је да међу њима буде успостављен складан и разуман однос, без искључивости са било које стране.

А ви, сенатори, овом својом одлуком и менталним ставом у вези ње, започињете један потенцијално погубан процес. Не треба у вас имати поверења. Дефинитивно.

Додатна опсервација: процес развоја интегративних функција универзитета је погрешана, непромишљена и неостварива замисао на начин како то законодавци и идеолози уништења државних факултета и универзитета заговарају (наивнима можда лепо звучи, а у суштини је централизација универзитета). Присталице те револуционарне идеје немају баш јасне представе о закономерностима процеса образовања и о недопустивости примене исхитрених, брзих и радикалних промена у њему (сетимо се ранијег експеримента уживо над средњошколским процесом). Наши универзитети су велики и таквим процесом стварају се етатистичке институције које ће бити, касније, када се освестимо, немогуће разградити.

Није мудра предметна одлука Сената, а онда је нехумана и неморална. Као иницијални догађај представља почетак опасног процеса цепања Универзитета, не на разумним и за Универзитет спасоносним принципима, већ на оштришеним сукобима теоретичара и практичара.

...
ал' тирјанству стати ногом за врат,
довести га к познанију права,
то је људска дужност најсветија!